

Sygn. akt III RC 39/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Pruszkowie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Mirosław Barszcz

Protokolant: st.sekr.sądowy Katarzyna Nowicka

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2019 r. w Pruszkowie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej N. R. reprezentowanej przez rodzinę zastępczą w osobie A. R.

przeciwko A. B.

o alimenty

I. zasądza od A. B. na rzecz małoletniej córki N. R. urodzonej (...) tytułem alimentów kwotę 550 (pięćset pięćdziesiąt) złotych miesięcznie płatnych do dnia 10 – tego każdego miesiąca wraz z odsetkami w wysokości ustawowej za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, do rąk rodziny zastępczej dla małoletniej – A. R., począwszy od dnia 26 stycznia 2018 roku;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. wyrokowi z punktu I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;

IV. znosi koszty procesu między stronami;

V. nakazuje ściągnąć od pozwanej A. B. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 330 (trzysta trzydzieści) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

Do Sądu Rejonowego w Pruszkowie dnia 26 stycznia 2018 r. wpłynął pozew małoletniej N. R. reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego J. R. przeciwko A. B. o zasądzenie alimentów w kwocie po 900 (dziewięćset) złotych miesięcznie, płatnych rąk jej ojca do dnia 10-go każdego miesiąca z góry poczynając od dnia 17 stycznia 2018 r. z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat (k.4-6). W uzasadnieniu pozwu zostało wskazane m.in., iż małoletnia pochodzi ze związku małżeńskiego A. B. i J. R.. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie o sygn. akt IV C 652/04 orzeczony został rozwód między stronami i ustalona została wysokość alimentów płatna przez zobowiązanego wówczas ojca na rzecz małoletniej córki. Następnie wyrokiem Sądu Rejonowego w Pruszkowie w sprawie o sygn. akt III RC 402/16 wysokość alimentów została zmieniona na kwotę 900 (dziewięćset) złotych. W dniu (...) r. małoletnia N. R. została zmuszona do opuszczenia jej miejsca zamieszkania przy matce i zamieszkała u swojej babki macierzystej. Pozwana nie interesuje się córką i nie ponosi kosztów jej utrzymania.

Pozwana A. B. złożyła odpowiedź na pozew w dniu 20 kwietnia 2018 r. i wniosła o oddalenie powództwa (k.18). W uzasadnieniu wskazała, iż zgodnie z prawem miejsce zamieszkania córki jest w dalszym ciągu przy niej. Przyznała, iż toczy się sprawa o zmianę miejsca zamieszkania córki – sygn. akt. (...). Córka jest obecnie z wizytą u babci.

W dniu 7 czerwca 2018 r. do sprawy wpłynęło pismo procesowe A. R. (babci macierzystej małoletniej powódki) informujące o ustalenie jej rodziną zastępczą dla małoletniej N. R.. Wobec tego wniosła o dopuszczenie jej jako osoby reprezentującej małoletnią N. R. w miejsce J. R.. (k.60-61). Do pisma tego został dołączony odpis postanowienia o zabezpieczeniu Sądu Rejonowego w Pruszkowie w z dnia (...) r. w sprawie (...) o umieszczeniu małoletniej N. R. w rodzinie zastępczej u jej babki A. R.. (k.62)

Następnie w dniu 20 września 2018 r. A. R. złożyła pismo procesowe (k.72-73), do którego dołączyła odpis prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia (...) r. w sprawie I. N. 156/18, w którym ograniczono J. R. i A. B. władzę rodzicielską nad mał. córką N. R. poprzez umieszczenie małoletniej w rodzinie zastępczej u babki ojczystej A. R. (k.74).

W dniu 25 października 2018 r. A. B. złożyła pismo procesowe zawierające modyfikację swojego stanowiska w sprawie w ten sposób, że uznała powództwo do kwoty 200 zł (k.77).

Następnie A. R. złożyła w dniu 12 marca 2019 r. pismo procesowe modyfikujące powództwo w ten sposób, iż wnosiła ona o zasądzenie od pozwanej A. B. na rzecz mał. N. R. reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego A. R. alimentów w kwocie 1200 zł miesięcznie.

Na rozprawie w dniu 14 marca 2019 r. A. R. popierała powództwo o alimenty poprzez zasądzenie alimentów w kwocie 1200 zł miesięcznie, w miejsce dotychczas wnoszonej kwoty 900 zł miesięcznie, począwszy od dnia 17 stycznia 2018 r. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. A. B. wnosiła o oddalenie powództwa powyżej 200 zł, uznawała powództwo do kwoty alimentów 200 zł miesięcznie (k. 98-98v, płyta CD k. 99).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia N. R. urodzona (...) pochodzi ze związku małżeńskiego A. B. i J. R.. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie o sygn. akt IV C 652/04 orzeczony został rozwód między stronami oraz ustalone zostało miejsce zamieszkania małoletniej przy matce. Sąd zasądził również alimenty na rzecz małoletniej N. R. od jej ojca J. R.. Alimenty te wyrokiem Sądu Rejonowego w Pruszkowie w sprawie o sygn. akt III RC 402/16 zostały zmienione do kwoty 900 (dziewięćset) złotych płatnych do rąk matki małoletniej.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia (...) r. w sprawie o sygn. akt (...) umieszczono małoletnią N. R. w rodzinie zastępczej u jej babki A. R. zamieszkałej w P. przy ulicy (...) i równocześnie ograniczono władzę rodzicielską J. R. i A. B..

N. R. ma ukończone (...) lat i uczęszczała w poprzednim roku szkolnym do III klasy Gimnazjum w P.. Do stycznia 2018 r. mieszkała u swojej matki A. B., a następnie wyprowadziła się do miejsca zamieszkania babki ojczystej A. R.. Ma tam zapewniony samodzielny pokój i odpowiednie warunki. W mieszkaniu mieszka tylko z babcią. Uczy się dobrze, w gimnazjum korzystała z korepetycji z matematyki, fizyki i chemii.

Od (...)2018 r. N. R. uczęszcza do (...) w P. do klasy hodowla koni. Od poniedziałku do piątku mieszka w internacie, na weekendy wraca do domu babki w P..

Małoletnia posiada hobby w postaci (...). Zajmuje się tym ze względu na własne zamiłowanie i za aprobatą obojga rodziców. Z tego też powodu został zakupiony dla niej (...), który pozostaje na utrzymaniu A. B.. Małoletnia nie korzysta z tego (...)od momentu przeprowadzki. Korzystała z zajęć (...) i uczęszczała do stycznia 2018 r na zajęcia (...)4x w tygodniu. (...)umieszczony jest w (...)w L. niedaleko Ż..

Małoletnia utrzymuje stały kontakt z ojcem i widuje się z nim nieregularnie w weekendy. Nie wyraża woli kontaktu z matką.

A. R. ma lat (...) i utrzymuje się z emerytury w wysokości 2 880 zł netto. Mieszka razem z wnuczką od (...)2018 r. Otrzymuje od J. R. kwotę 900 zł tytułem alimentów na utrzymanie małoletniej wnuczki. Dodatkowo uzyskuje kwotę 680 zł tytułem świadczenia za pełnienie obowiązków rodziny zastępczej oraz świadczenie 500 + na małoletnią. A. R. ponosi miesięcznie opłaty za mieszkanie w wysokości ok.400 zł, opłaty za Internet ok.100 zł, za energię elektryczną ok. 42 zł, za gaz ok. 30 zł.

J. R. ma lat (...), mieszka w W. i jest zatrudniony na umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku (...). Jego średnie wynagrodzenie miesięcznie w roku 2017 wyniosło ok.6.638 zł. Posiada dwójkę dzieci na swoim utrzymaniu z nowego związku w wieku 12 i 11 lat. Zobowiązany jest do pokrywania kosztów utrzymania małoletniej w kwocie 900 zł. Obecnie środki te przekazuje swojej matce A. R.. J. R. prowadzi wspólne gospodarstwo domowe ze swoją partnerką. Ponoszą koszty czynszu za mieszkanie 1400 zł, za energię elektryczną 100-150 zł, za Internet 120 zł, opłaty za użytkowanie wieczyste 2000 zł rocznie. Ponoszą również dopłaty za wodę 1000-2000 zł. J. R. spłaca kredyt konsumpcyjny w ratach po 760 zł.

A. B. ma lat (...) i z zawodu jest (...). Zatrudniona jest na umowę o pracę na czas nieokreślony w (...) na stanowisku (...). Średnie wynagrodzenie netto za okres od października 2017 r. do marca 2018 r. wyniosło 3581 zł. A. B. mieszka sama w P. we własnościowym domu jednorodzinnym zakupionym na kredyt. Kredyt ten spłaca samodzielnie w miesięcznych ratach po 1145 zł. Kwota pozostała do spłaty wynosi ok. 200 000 zł.

Do jej miesięcznych wydatków wchodzi: spłata kredytu hipotecznego - 1145 zł, ubezpieczenie związane z kredytem ok. 230 zł, prąd ok. 560 zł, telefon i internet ok.150 zł, koszt dojazdów do pracy 110 zł, koszt wywozu nieczystości ok.58 zł, podatki ok.25 zł. Dodatkowo ponosi opłaty za wywóz szamba i śmieci. Pokrywa koszty utrzymania (...)w kwocie 450 zł i dodatkowo za kowala dwa razy po 150 zł. Musi ponosić koszty własnego utrzymania w zakresie żywności – 400 zł, ubrania, higieny, artykułów chemicznych i inne – łącznie ok.500 zł.

Matka małoletniej ponosiła koszty uprawiania przez N. (...). Do (...)2018 r. pokrywała koszt utrzymania (...) w kwocie 450 zł. Jest właścicielką (...)zakupionego na potrzeby uprawiania hobby przez małoletnią i w dalszym ciągu ponosi koszt utrzymania (...). Posiada samochód mający 11 lat.

W skład usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletniej N. R. należy wliczyć: opłata za internat 300 zł, wyżywienie 400 zł (w tym dodatkowe zakupy żywności do internatu), miesięczny bilet komunikacji miejskiej 90 zł, telefon komórkowy 45 zł, środki czystości 80 zł, kieszonkowe 150 zł, odzież/obuwie 300 zł, treningi (...) 150-200 zł, dodatkowe akcesoria do (...) 100 zł, ferie i wakacje 230 zł, leczenie (łącznie z leczeniem dentystrycznym i alergią) ok.100 zł, udział w opłatach mieszkaniowych 200 zł (mniejsza część niż połowa z uwagi na przebywanie małoletniej w internacie), inne 100 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: kopia zaświadczenia o zatrudnieniu (k.7), zaświadczenie o zatrudnieniu (k.22), potwierdzenia przelewów (k.23-26, k.29-48), faktura za prąd (k.27-28),faktura za telefon (k.63-63v), postanowienie sądu z dnia (...) r. (k.74), kopia wyroku rozwodowego (k.82), przesłuchanie J. R. (k.50-51v płyta CD k.52), przesłuchanie A. R. (k.98-98v płyta CD k.99), przesłuchanie A. B. (k.50-51v płyta CD k.52, k.98-98v płyta CD k.99).

Ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie w przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej w niniejszej sprawie. Wskazać należy, że dokumenty złożone do sprawy przez strony nie budziły wątpliwości Sądu. Część z nich została złożona w kserokopiach, jednak strony nie kwestionowały ich prawdziwości.

Przesłuchania stron Sąd uznał za wiarygodne w takich zakresach w jakich się potwierdzały, a także w tych zakresach, które były poparte dokumentami.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

W rozpoznawanej sprawie J. R., a następnie A. R. dochodziła zasądzenia alimentów od A. B. na rzecz małoletniej wnuczki N. R. w kwocie 1200 zł miesięcznie.

Ocenę żądania zasądzenia alimentów na rzecz małoletniej powódki należy rozpocząć od wskazania, iż na obydwójgu rodzicach ciąży obowiązek łżenia na utrzymanie dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie (art. 133 kro). Zakres tego obowiązku, zgodnie z art. 135 kro, wyznaczają z jednej strony usprawiedliwione potrzeby osoby uprawnionej, z drugiej zaś zarobkowe i majątkowe możliwości osoby zobowiązanej, przy czym wykonywanie obowiązku alimentacyjnego może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o utrzymanie lub wychowanie dziecka. A przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć nie tylko elementarne potrzeby polegające na zapewnieniu minimum egzystencji, ale także takie, które stworzą uprawnionemu normalne warunki bytowania odpowiadające jego wiekowi, stanowi zdrowia i statusowi rodziców. Należy mieć zatem na względzie zarówno koszty utrzymania dziecka (wyżywienie, mieszkanie, leczenie, odzież) jak i koszty jego wychowania (pielęgnacja, opieka, dbałość o rozwój fizyczny i intelektualny).

Przechodząc do oceny zgłoszonego w rozpoznawanej sprawie żądania w pierwszej kolejności należy wskazać, iż wysokość alimentów od A. B. na rzecz małoletniej córki nie była do tej pory regulowana.

Biorąc pod uwagę, iż przez usprawiedliwione potrzeby dziecka należy rozumieć nie tylko potrzeby elementarne polegające na zapewnieniu minimum egzystencji, ale także takie, które pozwalają na stworzenie uprawnionemu warunków bytowania odpowiadających jego wiekowi, stanowi zdrowia i statusowi rodziców oraz w związku z tym, że A. R. otrzymuje od ojca małoletniej tytułem alimentów kwotę 900 zł i kwotę 680 zł tytułem pełnienia funkcji rodziny zastępczej, to należało uznać, że kwota 1200 zł miesięcznie na rzecz małoletniej powódki dochodzona od pozwanej jest niezasadna.

W ocenie Sądu usprawiedliwione koszty utrzymania małoletniej oscylują wokół kwoty 2100 zł miesięcznie. W kwocie tej znajdują pokrycie wydatki ustalone przez Sąd jako usprawiedliwione. W sprawie zostało ustalone, iż małoletnia pochodzi ze związku małżeńskiego, do (...) 2018 r. zamieszkiwała z matką, a obecnie zamieszkuje u swojej babci, która pełni funkcję rodziny zastępczej dla małoletniej. Małoletnia uczy się w szkole, korzysta z internatu i ogólnie jest zdrowa. Wydatki na jej utrzymanie winny być standardowe jak osoby w jej wieku. Dodatkowo dochodzą wydatki związane z (...). Zainteresowanie to było popierane przez obojga z rodziców małoletniej, która uczęszczała na (...) od wczesnych lat. Aktualne koszty z tym związane to łączna kwota ok.300 zł, w skład której należy wliczyć koszty opłat za (...) oraz koszt zakupu akcesoriów, specjalistycznego ubioru z tym związanego.

Sąd częściowo krytycznie podszedł do wskazanego przez A. R. zestawienia wydatków na wnuczkę. Sąd ocenił je poprzez pryzmat wiedzy ogólnej, ale też z uwagi na rozbieżne opinie rodziców i rodziny zastępczej małoletniej. Z tego względu Sąd uznał, iż niektóre kwoty zostały zawyżone. Wydatki są możliwe na wskazanych poziomach, jednak przekraczają zakres usprawiedliwienia w ramach możliwości rodziców. W szczególności chodzi o wydatki na koszty związane ze szkołą, zakup (...), zakup (...), czy koszt udział w (...). Koszty te nie mogły być ujęte również z tego powodu, że małoletnia nie kontynuuje nauki (...) w tak szerokim zakresie jak to było dotychczas. Oczywiście rzeczą jest, iż koszty które można ponosić w zakresie (...) nie posiadają praktycznie górnej granicy. Mogą to być wydatki bardzo duże, w zależności od możliwości osób je pokrywających. W tym konkretnym przypadku Sąd musiał zestawić te możliwe wydatki z zarobkami obojga rodziców. Stąd Sąd kosztów tych całkowicie nie wyeliminował, a przyjął je na racjonalnym poziomie.

W zakresie wydatków na żywność należy zaznaczyć, iż małoletnia ma zagwarantowane w ramach pobytu w internacie 3 posiłki dziennie. Nie można uznać za racjonalne rezygnację przez małoletnią ze śniadań i kolacji w internacie i żądanie na pokrycie dodatkowych wydatków na zakupy żywności po 250 zł tygodniowo. Pewna kwota dodatkowych wydatków jest oczywiście zasadna, jednak w takiej sytuacji całościowe wydatki na jedzenie nie powinny być większe niż 400 zł.

W zakresie przesłanek wpływających na wysokość obowiązku alimentacyjnego należy podkreślić, iż wysokość świadczeń alimentacyjnych od osoby zobowiązanej do alimentacji zależy nie tylko od usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej, ale także od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, które stanowią górną granicę tego obowiązku. Przesądzająca zatem dla ustalenia wysokości obowiązku alimentacyjnego A. B. w niniejszej sprawie stała się ocena jej możliwości zarobkowych i majątkowych. W tym miejscu należy stwierdzić, że przez ustawowe określenie „możliwości zarobkowe i majątkowe” rozumie się nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i dochody, które osoba zobowiązana do alimentacji może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

W sprawie zostało ustalone, iż pozwana ma stałą pracę, pracuje na stanowisku (...) i uzyskuje dochód netto w wysokości ok. 3580 zł. Biorąc pod uwagę wysokość jej kosztów utrzymania uwzględniających spłatę kredytu hipotecznego, ubezpieczenia z tym związanego, a także fakt, że w dalszym ciągu ciąży na niej obowiązek utrzymywania zakupionego (...), który miał służyć małoletniej córce, Sąd uznał, że kwota 1200 zł nie byłaby adekwatna w zaistniałej sytuacji. Należy również zwrócić uwagę, iż ojciec małoletniej płaci obecnie alimenty w kwocie 900 zł przy zarobkach dwukrotnie wyższych od pozwanej. Nawet uwzględniając, iż posiada on jeszcze na utrzymaniu dwojkę dzieci z aktualnego związku, jego udział w kosztach utrzymania małoletniej N. nie powinien być niższy, niż alimenty obciążające pozwaną.

Pozwana posiada dom, w którym zamieszkuje. Nie posiada majątku, który ewentualnie mogłaby spieniężyć. Jest obciążona wysokim kredytem mieszkaniowym, który łącznie z ubezpieczeniem stanowi blisko połowę jej zarobków. Nie ma ona innych źródeł utrzymania poza wynagrodzeniem za pracę.

Sąd również wziął pod uwagę, że A. R. obecnie otrzymuje świadczenie z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Z tego względu biorąc pod uwagę przyjęte łączne koszty utrzymania małoletniej powódki na poziomie ok. 2100 zł miesięcznie, Sąd uznał, że kwota 550 zł jest kwotą odpowiadającą usprawiedliwionym potrzebom małoletniej oraz możliwościom majątkowym i zarobkowym pozwanej.

Sąd nie brał pod uwagę, zgodnie z obowiązującymi przepisami, uzyskiwania na małoletnia powódkę świadczenia 500+. Jednak w tym zakresie należy dodać, iż świadczenie to, zgodnie ze swoim celem, pozwoli na pokrycie jeszcze innych potrzeb małoletniej, na które babka małoletniej wskazywała, iż nie ma środków.

W ten sposób na utrzymanie małoletniej powódki winny być ponoszone kwoty z następujących źródeł: 900 zł alimenty od ojca, 550 zł alimenty od matki, 680 zł świadczenie dla rodzin zastępczych, 500 zł z tytułu świadczenia 500 +. W ten sposób całość potrzeb małoletniej ma pokrycie finansowe, łącznie z dodatkowymi kosztami udziału w (...) i ewentualnych korepetycji.

Wskazywana przez pozwaną kwota 200 zł nie była adekwatną do jej możliwości zarobkowych i majątkowych i znacznie odbiegała od alimentów zasądzanych w tego typu sprawach.

Z wszystkich wyżej wymienionych względów, na podstawie art. 133 § 1 kro w zw. z art. 135 kro, sąd orzekł jak w punkcie I sentencji, oddalając powództwo małoletniej w pozostałym zakresie.

Rygor natychmiastowej wykonalności został wyrokowi w punkcie I nadany na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc, a na podstawie art. 108 kpc Sąd obciążył pozwaną nieuiszczonymi kosztami sądowymi.